

emcdda.europa.eu

Τα ναρκωτικά στο προσκήνιο

ISSN 1681-6331

Δελτίο του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας

Χρήση κατ στην Ευρώπη: η σημασία της σε επίπεδο ευρωπαϊκής πολιτικής

Τα φύλλα του κατ (khat) καλλιεργούνται στα υψίπεδα του Κέρατος της Αφρικής, στη Νότια Αραβία και κατά μήκος της ανατολικής αφρικανικής ακτής. Σε περιοχές της Αιθιοπίας, της Κένυας, της Σομαλίας και της Υεμένης τα φύλλα του κατ μασιούνται εδώ και αιώνες για τις ήπιες διεγερτικές τους ιδιότητες και αποτελούν για πολλούς σύνηθες κομμάτι της κοινωνικής ζωής. Παραδοσιακά, χρήση κατ γινόταν ως επί το πλείστον από άνδρες κατά τη διάρκεια δημόσιων συναθροίσεων χρήσης της ουσίας με έντονα τελετουργικό χαρακτήρα. Εντός περίπου μιας ώρας, ο χρήστης νιώθει σωματική διέγερση και ευφορία. Έπεται μια πιο ήρεμη, εσωστρεφής φάση, η οποία σταδιακά παραχωρεί τη θέση της σε μια κατάσταση αδιαθεσίας που ενδέχεται να συνοδεύεται από ανησυχία, ευερεθιστότητα και μελαγχολία. Τα συυφασμένα με την πολιτισμική

παράδοση μοντέλα κατανάλωσης κατ εντοπίζονται κοντά στις περιοχές παραγωγής, εμπνέοντας την καλλιτεχνική δημιουργία στην αρχιτεκτονική, τη χειροτεχνία, την ποίηση και το τραγούδι. Από τα τέλη του 19ου αιώνα, οι διαδοχικές βελτιώσεις στις υποδομές των μεταφορών άνοιξαν νέες αγορές για το φυτό. Πιο πρόσφατα, η μαζική μετανάστευση ατόμων από το Κέρας της Αφρικής είχε ως αποτέλεσμα την εξάπλωση της χρήσης κατ σε γειτονικές χώρες, στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο. Τα σύγχρονα μοντέλα κατανάλωσης τείνουν να έχουν λιγότερο τυπικό χαρακτήρα και υποδεικνύουν μια πιο υπέρμετρη χρήση. Αυτό μπορεί να οφείλεται στην απαξίωση των προστατευτικών πολιτισμικών παραγόντων που συνέβαλλαν στον έλεγχο της χρήσης κατά το παρελθόν. Δεν υφίστανται στοιχεία για τον ακριβή αριθμό των τακτικών

χρηστών κατ σε παγκόσμια κλίμακα. Ωστόσο, σύμφωνα με εκτιμήσεις, ο αριθμός αυτός κυμαίνεται γύρω στα 20 εκατομμύρια.

Μεταξύ των κοινοτήτων των μεταναστών από την υποσαχάρια Αφρική, η χρήση κατ είναι μεν συνηθισμένη, συχνά όμως περνά απαρατήρητη. Οφείλουμε να διασφαλίσουμε ότι οι άνθρωποι που δουλεύουν με τις εν λόγω κοινότητες έχουν συνείδηση της ανάγκης εντοπισμού και αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών που απορρέουν από τη χρήση της συγκεκριμένης ουσίας.

Δρ João Goulão,
πρόεδρος του διοικητικού
συμβουλίου του ΕΚΠΝΤ

Ορισμός

Ο όρος κατ (khat) αναφέρεται στα νεαρά, τρυφερά φύλλα και βλαστούς του θάμνου κατ (Catha edulis). Το κατ κυκλοφορεί με πολλές ονομασίες, όπως qat (Υεμένη), jad ή chad (Αιθιοπία, Σομαλία), miraa (Κένυα) ή marungi (Ουγκάντα, Ρουάντα). Τα μαλακά φύλλα και οι τρυφεροί μίσχοι μασιούνται και φυλάσσονται σε σφικτά ματσάκια στην πίσω τσέπη του παντελονιού.

Σημαντικά ζητήματα με μια ματιά

1. Το κατ περιέχει διεγερτικές ουσίες που έχουν ιδιότητες παρόμοιες με αυτές της αμφεταμίνης. Οι ουσίες στην καθαρή τους μορφή ελέγχονται διεθνώς, τα φύλλα όμως όχι.
2. Στην Ευρώπη, το κατ ελέγχεται σε κάποιες, αλλά όχι σε όλες τις χώρες, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη τόσο νόμιμων όσο και παράνομων δικτύων διακίνησης. Παρότι τα στοιχεία σχετικά με το διεθνές εμπόριο, τη χρήση και τις κατασχέσεις είναι περιορισμένα, εντούτοις υποδεικνύουν ότι η αγορά κατ στην ΕΕ μεγαλώνει.
3. Το κατ καταναλώνεται κατά κύριο λόγο από πρώτης γενιάς μετανάστες από την υποσαχάρια Αφρική, ενώ λίγες είναι οι ενδείξεις που να υποδεικνύουν ότι η χρήση του έχει επεκταθεί και σε άλλες κοινότητες. Οι πληροφορίες σχετικά με την έκταση του φαινομένου, τα μοντέλα κατανάλωσης και τις συνέπειες της χρήσης είναι περιορισμένες.
4. Η υπερβολική κατανάλωση μπορεί να οδηγήσει σε εξάρτηση. Μπορεί επίσης να προκαλέσει κινδύνους για τη σωματική και ψυχική υγεία υγιών, κατά τα άλλα, ατόμων. Τα άτομα με προϋπάρχουσες ψυχικές διαταραχές ενδέχεται να είναι ιδιαίτερα ευάλωτα.
5. Το κατ αποτελεί θέμα αντιπαράθεσης στις ομάδες μεταναστών. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι ενισχύει την κοινωνική συνοχή, ενώ άλλοι εγείρουν ενστάσεις για θρησκευτικούς και κοινωνικούς λόγους. Δεν υπάρχουν επί του παρόντος ερευνητικά δεδομένα σχετικά με τις κοινωνικο-οικονομικές συνέπειες της χρήσης κατ.
5. Τις τρεις τελευταίες δεκαετίες το κατ έχει αναδειχθεί σε μείζονα πηγή απασχόλησης, εισοδήματος και εσόδων για τις παραγωγές χώρες γύρω από το Κέρας της Αφρικής.

1. Η φαρμακολογία του κατ

Οι ψυχοδραστικοί παράγοντες που περιέχονται στα φύλλα του κατ είναι, μεταξύ άλλων, η καθινόνη (αμινοπροπιοφαινόνη), η καθίνη (νορφευδοεφεδρίνη) και η νορεφεδρίνη, όμως το πλήρες φάσμα των συστατικών δεν έχει ακόμη μελετηθεί εκτενώς. Η καθινόνη προσομοιάζει στην αμφεταμίνη ως προς τη χημική δομή, τα βιοχημικά και συμπεριφορικά αποτελέσματα, έχει όμως περίπου τη μισή δραστηριότητα. Συνήθως, 100-300 g φύλλων κατ μασιούνται σε διάστημα τριών έως έξι ωρών. Η περιεκτικότητα σε καθινόνη μπορεί να ποικίλλει από 30-200 mg ανά 100 g φρέσκων φύλλων, της οποίας ποσοστό έως 90 % εκχυλίζεται με τη μάζηση. Οι αριθμοί αυτοί αντιστοιχούν σε μια μικρή έως μέτρια δόση αμφεταμίνης, όμως ο αργός και δύσκολος τρόπος πρόσληψης περιορίζει την αθροιστική δόση και τις μέγιστες τιμές στο πλάσμα. Δεδομένου ότι η καθινόνη είναι εξαιρετικά ασταθής και αποσυντίθεται εντός 72 ωρών από τη συγκομιδή, τα φύλλα του κατ προτιμούνται όταν είναι φρέσκα. Η καθινόνη και η καθίνη, καθώς και ορισμένα από τα παράγωγα που σχηματίζονται συνθετικά (π.χ. μεθκαθινόνη), είναι απαγορευμένες ουσίες βάσει της Διεθνούς Σύμβασης για τις Ψυχοτρόπες Ουσίες (1971), τα φύλλα του κατ όμως όχι. Έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες να συμπεριληφθεί το κατ στον διεθνή κατάλογο, όμως η επιτροπή εμπειρογνομόνων της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας για την τοξικομανία έκρινε σε πρόσφατη εκτεταμένη επισκόπησή της ότι δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία για να γίνει κάτι τέτοιο.

2. Το νομικό καθεστώς και το εμπόριο κατ στην Ευρώπη

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία, το κατ ελέγχεται ως παράνομη ουσία σε 15 κράτη μέλη της ΕΕ και στη Νορβηγία (βλ. χάρτη). Οι Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο, από την άλλη, έχουν υιοθετήσει ένα καθεστώς *laissez-faire*, επιτρέποντας την εισαγωγή, το εμπόριο και την κατανάλωση του κατ ως φυτικού προϊόντος. Πρόσφατα, το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου για την κατάχρηση ουσιών και ολλανδοί εμπειρογνώμονες εισηγήθηκαν τη διατήρηση του υφιστάμενου νομικού καθεστώτος. Στα υπόλοιπα δέκα κράτη μέλη το καθεστώς του κατ δεν ελέγχεται.

Δεν υπάρχουν αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τις εισαγωγές κατ στην ΕΕ ούτε σχετικά με τις ενδοευρωπαϊκές ροές του φυτού. Τα δύο κύρια

σημεία εισόδου είναι το Λονδίνο με 300, όπως υπολογίζεται, τόνους κατ ετησίως, κυρίως από την Κένυα και την Αιθιοπία, και το Άμστερνταμ. Σε ορισμένες χώρες οι κατασχέσεις κατ σχεδόν διπλασιάστηκαν τα τελευταία πέντε χρόνια. Μόνο το 2008, για παράδειγμα, η Γερμανία και η Σουηδία κατάσχασαν 30 και 11 τόνους κατ αντίστοιχα, ενώ το 2007 η Νορβηγία κατέσχευε 8 τόνους. Όλο και μεγαλύτερες ποσότητες κατάσχονται στο οδικό δίκτυο που συνδέει τις Κάτω Χώρες με τη Σκανδιναβία. Κατασχέσεις κατ έχουν γίνει επίσης σε πτήσεις προς τη Βόρεια Αμερική, κάτι που μαρτυρά ότι η ΕΕ λειτουργεί ως γέφυρα διέλευσης προς άλλους προορισμούς.

3. Η χρήση κατ στην Ευρώπη

Εντός της ΕΕ η χρήση κατ περιορίζεται σε ομάδες μεταναστών οι οποίοι προέρχονται από χώρες γύρω από το Κέρας της Αφρικής. Η προμήθεια του φυτού γίνεται μερικές φορές μέσω του αναπτυσσόμενου διαδικτυακού εμπορίου με «φυτικά ψυχοτρόπα», η χρήση όμως εκτός των κοινοτήτων των μεταναστών είναι πολύ περιορισμένη. Μελέτες σχετικά με τη χρήση του κατ έχουν διενεργηθεί στη Δανία, τη Γερμανία, την Ισπανία, την Ιταλία, τη Σουηδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Νορβηγία, ενώ αναλυτικότερα περιγράφεται η χρήση μεταξύ των σομαλικών και υεμενικών κοινοτήτων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Οι ευρωπαϊκές μελέτες δεν παρέχουν μια στέρεα βάση που να επιτρέπει την εκτίμηση της έκτασης του φαινομένου, μπορούν ωστόσο να ριζούν φως στα μοντέλα χρήσης. Συνήθως οι μελέτες αποκαλύπτουν σχετικά υψηλά ποσοστά τρέχουσας χρήσης (34-67 %), με το ποσοστό των καθημερινών χρηστών να φθάνει έως και το 10 %. Πολλοί δε από αυτούς πληρούν κάποια από τα κριτήρια της εξάρτησης. Το κενό γνώσης στον συγκεκριμένο τομέα εξακολουθεί να είναι σημαντικό, ενώ λίγα είναι γνωστά και για τις επιπτώσεις της χρήσης στην κοινωνική ζωή και στην υγεία. Υπάρχουν ορισμένα στοιχεία που παραπέμπουν σε ναρκοτουρισμό, καθώς, για παράδειγμα, Σομαλοί από τη Σκανδιναβία και επισκέπτες από τη Μέση Ανατολή καταναλώνουν κατ στο Λονδίνο.

Τα ερευνητικά δεδομένα μαρτυρούν επιπλέον ένα αναδυόμενο χάσμα γενεών στα μοντέλα κατανάλωσης. Οι περισσότεροι χρήστες που μασούν κατ απέκτησαν τη συγκεκριμένη συνήθεια προτού έλθουν στην Ευρώπη. Στους μετανάστες δεύτερης γενιάς η χρήση κατ είναι λιγότερο διαδεδομένη. Η παράμετρος αυτή είναι σημαντική ως προς την πιθανότητα μελλοντικής

διάχυσης, αφού ενδέχεται να επηρεαστεί από τον αριθμό των —προερχόμενων από χώρες όπου γίνεται κατανάλωση κατ— ανδρών πρώτης γενιάς.

© Mara Truog

Φύλλα κατ

Στις Κάτω Χώρες και στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου το κατ είναι νόμιμο εμπόρευμα, η κατανάλωση γίνεται συνήθως σε ειδικά καφέ (*mafrish*) που λειτουργούν ως κοινωνικά κέντρα και προσφέρουν αναψυκτικά, τηλεόραση, φαγητό και κατ. Τα καφέ αυτά είναι χώροι όπου τα άτομα ανταλλάσσουν πληροφορίες και ενημερώνονται για τις εξελίξεις στις χώρες προέλευσης, ενώ φιλοξενούν και άλλες δραστηριότητες των κοινοτήτων. Για συναθροίσεις χρήσης κατ μπορούν να χρησιμοποιηθούν και δημοτικές αίθουσες ή ιδιωτικά διαμερίσματα. Το φυτό διατίθεται προς πώληση σε μανάβικα, μικροκαταστήματα, ακόμη και σε περίπτερα. Αντίθετα, στη Σουηδία η πώληση κατ συνυπάρχει με το εμπόριο ναρκωτικών και γίνεται γύρω από δημόσιους χώρους, όπως σε πάρκινγκ αυτοκινήτων. Τον χειμώνα ενοικιάζονται ιδιωτικές κατοικίες για συναθροίσεις χρήσης κατ, ενώ το καλοκαίρι χρησιμοποιούνται δημόσια πάρκα. Η πολιτισμική ιδιαιτερότητα της χρήσης κατ έχει προεκτάσεις σε επίπεδο αστυνόμευσης: μάλιστα, σε ορισμένα κράτη με αυστηρά συστήματα επιβολής του νόμου, το θέμα έχει προκαλέσει ένταση στις σχέσεις των κοινοτήτων των μεταναστών με την αστυνομία.

4. Οι επιπτώσεις της χρήσης κατ στην υγεία

Τα σωματικά και ψυχικά προβλήματα που έχουν συνδεθεί με τη χρήση κατ είναι πολυάριθμα. Ωστόσο, οι σχετικές έρευνες βρίσκονται σε εμβρυακό στάδιο και οι εμπειριστικώς πληροφορίες για το θέμα είναι λίγες. Η μέτρια χρήση κατ δεν θεωρείται γενικά επιβλαβής.

Σοβαρές παρενέργειες, όπως ψυχωτικές καταστάσεις οφειλόμενες στην κατανάλωση κατ, σχετίζονται συνήθως με την υπερβολική χρήση. Η εθιστικότητα της ουσίας δεν έχει ακόμη κατανοηθεί επαρκώς και, παρότι η εν γένει εξάρτηση του ατόμου εμφανίζεται σχετικά ήπια σε σύγκριση με άλλες ψυχοδραστικές ουσίες, ορισμένοι χρήστες εκδηλώνουν ψυχαναγκαστικά μοντέλα κατανάλωσης παρόμοια με εκείνα που παρατηρούνται σε εθισμένους στα διεγερτικά. Όλο και περισσότερα στοιχεία συνηγορούν στο ότι το κατ μπορεί να παροξύνει προϋπάρχοντα ψυχικά προβλήματα, καθώς και να πυροδοτήσει ψυχώσεις και επιθετικές συμπεριφορές, ιδίως σε άτομα με προδιάθεση. Σύμφωνα με τα στοιχεία, η χρόνια χρήση κατ συνδέεται με σοβαρά προβλήματα υγείας. Είναι όμως πολλές φορές δύσκολο να προσδιοριστεί η επίδραση της συγκεκριμένης ουσίας σε σχέση με άλλους παράγοντες κινδύνου που επίσης μπορούν να συνδέονται με την κατανάλωση, όπως το κάπνισμα, η κακή διατροφή ή τα κατάλοιπα παρασιτοκτόνων. Στις αρνητικές σωματικές συνέπειες που συνδέονται με τη χρήση του κατ συγκαταλέγονται: προβλήματα στους βλεννογόνους, υπέρταση, καρδιαγγειακές επιπλοκές, έλκος του δωδεκαδακτύλου, σεξουαλική δυσλειτουργία, ηπατοτοξικότητα και

μειωμένο βάρος νεογνών από μητέρες που καταναλώνουν κατ. Γενικά όμως τα στοιχεία δεν επιτρέπουν την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων αναφορικά με την αιτιότητα, ούτε έχουν διερευνηθεί οι πιθανές φαρμακευτικές χρήσεις. Αυτό που είναι σαφές είναι ότι οι επαγγελματίες του χώρου της υγείας που μπορεί να φροντίζουν μέλη κοινοτήτων μεταναστών συνήθως γνωρίζουν λίγα σχετικά με τα προβλήματα υγείας που συνδέονται με τη χρήση της συγκεκριμένης ουσίας.

5. Ο ευρωπαϊκός διάλογος για το κατ

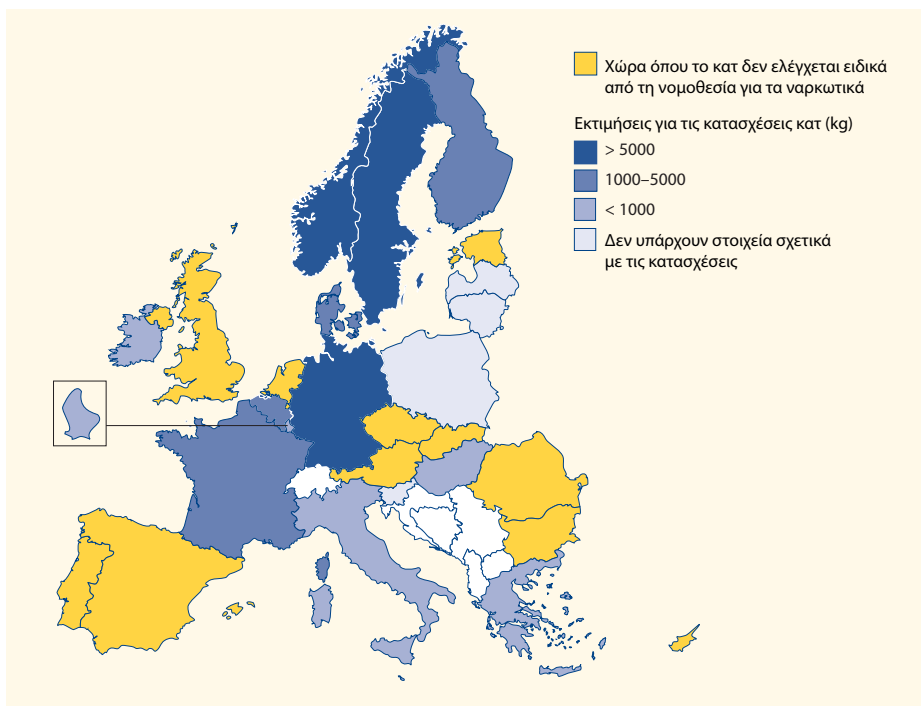
Από την αποικιοκρατία, οι Ευρωπαίοι θεωρούσαν ότι η χρήση κατ έχει αρνητικές συνέπειες στην υγεία και στην παραγωγικότητα. Ένας ακόμη προβληματισμός που ήλθε να προστεθεί μετά την εμφάνιση της ουσίας στις ευρωπαϊκές χώρες ήταν το ενδεχόμενο διάχυσης της χρήσης από τις ομάδες μεταναστών στον γενικό πληθυσμό. Στους κόλπους των κοινοτήτων των μεταναστών στην Ευρώπη, το κατ έχει αναδειχθεί σε επίμαχο ζήτημα, καθώς πολλοί το αντιμετωπίζουν ως μέρος της πολιτισμικής τους κληρονομιάς, ενώ άλλοι εγείρουν ενστάσεις για θρησκευτικούς λόγους. Παρότι για τους

θεωρητικούς του Ισλάμ το κατ ήταν για αιώνες αποδεκτό, η άνοδος του ισλαμικού φονταμενταλισμού έχει δημιουργήσει σε ορισμένες σχολές σκέψης ένα κλίμα μη ανοχής προς τη συγκεκριμένη συνήθεια. Έχουν επίσης οργανωθεί διαδηλώσεις κατά της χρήσης κατ από ακτιβιστές ΜΚΟ, οι οποίοι αποδίδουν ένα φάσμα κοινωνικών προβλημάτων στη συνήθεια χρήσης της ουσίας από τους άνδρες. Το συγκεκριμένο ζήτημα είναι δύσκολο να αποτυπωθεί σε αριθμούς. Από επιστημονική σκοπιά και με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, δεν είναι σαφές κατά πόσο η διάλυση οικογενειών, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και η απομόνωση είναι αποτέλεσμα της χρήσης κατ αυτής καθυτήν ή είναι αποτέλεσμα της διαρθρωτικής τρωτότητας των μη προνομιούχων και ευάλωτων κοινοτήτων των μεταναστών.

6. Οικονομική άνθηση και ανάπτυξη στη ζώνη του κατ

Οι παραγωγοί κατ της Αιθιοπίας, της Κένυας και της Υεμένης βίωσαν τα τελευταία χρόνια δραστική επέκταση των εγχώριων και εξαγωγικών αγορών. Το 2003-2004, οι εξαγωγές κατ υπολογίζεται ότι αντιστοιχούσαν περίπου στο 15 % των εσόδων της Αιθιοπίας από εξαγωγές –περίπου 413 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ από το 1990 έως το 2004– σκαρφαλώνοντας στη δεύτερη θέση στον κατάλογο των εξαγωγών εμπορευμάτων. Στις χώρες της ζώνης του κατ, η παραγωγή, η μεταφορά, η επεξεργασία και η πώληση του φυτού αποτελούν σημαντική πηγή απασχόλησης. Στις μέρες μας, η παραγωγή του κατ έχει μετατοπιστεί προς μη παραδοσιακές περιοχές καλλιέργειας στην Αιθιοπία, την Κένυα, τη Νότιο Αφρική, το Σουδάν και την Ουγκάντα. Σε αντίθεση με τον καφέ, το βαμβάκι και το κακάο, οι τιμές του κατ έχουν παρουσιάσει μέτριες μόνο διακυμάνσεις, παρέχοντας στους γεωργούς ένα ασφαλές εισόδημα προς το ζην. Εξαιτίας της ανθεκτικότητάς του στην ξηρασία και των περιορισμένων του απαιτήσεων σε εργασία, το κατ αποτελεί ελκυστική επιλογή για τους παραγωγούς. Στις παραγωγές χώρες, η εντατική καλλιέργεια του φυτού για εμπορευματοικούς σκοπούς ευθύνεται για σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα και έχει προκαλέσει ανησυχία όσον αφορά στην ασφάλεια των τροφίμων. Πρόσφατα έγιναν προτάσεις για προγράμματα περιορισμού της ζήτησης κατ, όμως μέχρι σήμερα δεν έχουν υλοποιηθεί σε ευρεία κλίμακα.

Το νομικό καθεστώς του κατ στα κράτη μέλη της ΕΕ και στη Νορβηγία και στοιχεία σχετικά με τις κατασχέσεις, όπου είναι διαθέσιμα

Τα **ναρκωτικά στο προσκήνιο** είναι μια σειρά δελτίων για θέματα πολιτικής που εκδίδονται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ), με έδρα τη Λισαβόνα. Τα δελτία δημοσιεύονται συστηματικά στις 23 επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στα νορβηγικά και τα τουρκικά. Γλώσσα πρωτοτύπου: αγγλικά. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε μέρους με αναφορά της πηγής.

Για δωρεάν συνδρομές, απευθυνθείτε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στη διεύθυνση: publications@emcdda.europa.eu.

Cais do Sodré, 1249-289 Λισαβόνα/Lisbon, Πορτογαλία/Portugal
Τηλ. +351 211210200 • Φαξ +351 218131711
info@emcdda.europa.eu • www.emcdda.europa.eu

Συμπεράσματα και θέματα πολιτικής

1. Ο όγκος, η αστάθεια των δραστικών ουσιών και ο τρόπος χορήγησης του κατ'οκείνου μη συμβατό με τις απαιτήσεις του μέσου χρήστη ναρκωτικών στην Ευρώπη. Ως εκ τούτου, η πιθανότητα διάδοσης στην ευρύτερη αγορά των ναρκωτικών εμφανίζεται μειωμένη.
2. Οι ευρωπαϊκές αγορές κατ'οκείνου φαίνεται να μεγαλώνουν, όμως τα στοιχεία είναι πενιχρά και υποδεικνύουν την ανάγκη καλύτερης παρακολούθησης. Τα ποιοτικότερα στοιχεία θα μπορούσαν να εμπλουτίσουν τον διάλογο σχετικά με την αντιμετώπιση ζητημάτων όπως η διασυνοριακή διακίνηση, αποτρέποντας ταυτόχρονα την ποινική στοχοποίηση μιας ήδη ευάλωτης κοινωνικής ομάδας. Θα μας επέτρεπαν επίσης να κατανοήσουμε καλύτερα πώς πρέπει να αντιμετωπίσουμε τη χρήση ναρκωτικών σε κοινότητες μεταναστών.
3. Το κατ'οκείνου χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο από κοινότητες μεταναστών στην Ευρώπη. Οι κοινότητες αυτές πρέπει να ενημερωθούν καλύτερα για τις πιθανές συνέπειες στην υγεία και για τις κοινωνικές και νομικές συνέπειες.
4. Η κατανάλωση κατ'οκείνου μπορεί να προκαλέσει προβλήματα υγείας και κοινωνικά προβλήματα. Οι επαγγελματίες του χώρου της υγείας και οι κοινωνικοί λειτουργοί στην Ευρώπη θα πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίζουν τα προβλήματα που συνδέονται με τη χρήση κατ'οκείνου και να εφαρμόζουν στρατηγικές για την προστασία των ευάλωτων ομάδων χρηστών.
5. Στις παραγωγές χώρες, η οικονομική σημασία του κατ'οκείνου αυξάνεται, εν μέρει λόγω της ανάπτυξης του εμπορίου με την ΕΕ. Οι πολιτικές ανάπτυξης και ελέγχου των ναρκωτικών για τις χώρες αυτές απαιτούν συντονισμό και συνείδηση του πιθανού αντικτύπου των ευρωπαϊκών μέτρων ελέγχου.
6. Ο αριθμός των χρηστών κατ'οκείνου στην Ευρώπη φαίνεται να αυξάνεται, ωστόσο η κλίμακα και η φύση του προβλήματος είναι κατανοητές σε πολύ μικρό βαθμό. Επομένως, χρειάζονται μελέτες και έρευνες που θα βοηθήσουν στην καλύτερη αξιολόγηση της ζήτησης, των μοντέλων χρήσης που διαμορφώνονται και του βαθμού των κοινωνικο-οικονομικών συνεπειών και των συνεπειών για την υγεία.

Βασικές πηγές

Anderson, D., Beckerleg, S., Hailu, D., Klein, A. (2007), «The khat controversy: Stimulating the debate on drugs», Berg, Οξφόρδη.

Feyissa, A. M., Kelly, J. P. (2008), «A review of the neuropharmacological properties of khat», *Progress in Neuro-Pharmacology and Biological Psychiatry* 32, σ. 1147-1166.

Griffiths, P., Lopez, D., Sedefov, R., et al. (2010), «Khat use and monitoring drug use in Europe: The current situation and issues for the future», *Journal of Ethnopharmacology*, τόμος 132, τεύχος 3, σ. 578-583.

Klein, A. (2008), «Khat in the neighbourhood – Local government responses to khat use in a London community», *Substance Use and Misuse*, τόμος 43, σ. 819-831.

Pennings, E. J. M., Opperhuizen, A., van Amsterdam, J. G. C. (2008), «Risk assessment of khat use in the Netherlands. A review based on adverse health effects, prevalence, criminal involvement and public order», *Regulatory Toxicology and Pharmacology* 52, σ. 199-207.

Warfa, N., Klein, A., Bhui, K., Leavey, G., Craig, T., Stansfeld, S. (2007), «Khat use and mental illness: a critical review», *Social Science and Medicine* 65, σ. 309-318.

Πληροφορίες στο διαδίκτυο

Αναπτυξιακό πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών, Κέντρο διεθνούς πολιτικής για ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς (2007), «Should Khat be banned? The developmental impact»
<http://www.ipc-undp.org/pub/IPCOnePager40.pdf>

Βρετανικό Υπουργείο Εσωτερικών (2005), Γνωμοδοτικό συμβούλιο για την κατάχρηση ουσιών
<http://www.homeoffice.gov.uk/publications/drugs/acmd1/khat-report-2005/>

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επιστημών (2009), ιστοσελίδα συνεδρίου
<http://www.esf.org/activities/esf-conferences/details/2009/confdetail274.html?conf=274&year=2009>

Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (2006), Επιτροπή εμπειρογνομών για την τοξικομανία
<http://www.who.int/medicines/areas/quality/safety/4.4KhatCritReview.pdf>

Παγκόσμια Τράπεζα (2007), «Towards qat demand reduction»
http://www-wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/WDS/IB/2007/06/26/000090341_20070626112355/Rendered/PDF/397380YE.pdf

Υπηρεσία Εκδόσεων

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΤΗΣ: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
© Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, 2011
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Wolfgang Götz
ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Michael Odenwald, Axel Klein, Nasir Warfa
ΕΚΔΟΤΗΣ: Marie-Christine Ashby
ΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: Dutton Merryfield Ltd, Ηνωμένο Βασίλειο
Printed in Luxembourg